

Okresowa i ewolucyjna budowa utworu

Podstawą **budowy okresowej** utworu jest okres muzyczny zbudowany ze zdań, zdania zbudowane z fraz, a frazy z motywów.

Motyw jest najmniejszą częścią utworu. Składa się z kilku nut tworzących razem jakiś charakterystyczny układ, który podczas słuchania utworu łatwo rozpoznać. Wyróżniamy:

1. motyw taktowy – obejmuje 1 takt
2. motyw cząstkowy – mniejszy niż 1 takt np. motyw kukułki (2 dźwięki)
3. motyw właściwy – dłuższy niż 1 takt.

Fraza powstaje z jednego lub kilku motywów połączonych ze sobą. Frazy układają się w **zdania muzyczne** (myśli muzyczne). Zdania układają się w pary tworząc **okres muzyczny**. I zdanie – **poprzednik** zawiera nie zakończoną myśl muzyczną wymagającą odpowiedzi, uzupełnienia, to muzyczne pytanie. II zdanie – **następnik** jest odpowiedzią, uzupełnieniem.

W utworach o **budowie ewolucyjnej** motywy i frazy następują po sobie łańcuchowo i nie tworzą okresów muzycznych (złożonych z muzycznych pytań i odpowiedzi). Mogą być powtarzane na różnych stopniach skali, zmieniane, odwracane. Kompozytor przekształca motyw przez część lub cały utwór za pomocą różnego rodzaju przekształceń melodycznych i rytmicznych, jest to **praca motywiczna**.